

Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta murroksessa

Isohanni Irene

11.12.2015 ::

Metatiedot

Nimeke: Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta murroksessa. Teoksessa L. Kiviniemi, K. Koivisto & K. Koivunen (toim.) Yhteistyössä koulutusta, työelämää ja aluetta kehittämässä

Tekijä: Isohanni Irene

Aihe, asiasanat: ammattikorkeakoulut, hankkeet, rahoitus, projektit, tutkimus- ja kehittämistoiminta, Oulun ammattikorkeakoulu

Tiivistelmä: Tutkimus-, kehitys ja innovaatiotoiminnan (tki-toiminta) tehtävänä on kehittää erityisesti ammattikorkeakoulun opetusta, jotta se vastaa alueen muuttuvia osaamistarpeita ja osaltaan uudistaa alueen elinkeinorakennetta. Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) tutkimustyö on pääosin työelämän tarpeista lähtevää tki-toimintaa, jota tehdään muun muassa hanketoiminnan yhteydessä. Tämän artikkelin tarkoituksena on tarkastella tki-toiminnan nykytilaa ja lähiajan kehittämistä.

Tki-toimintaa rahoitetaan Oamkin oman rahoituksen lisäksi ulkopuolisella rahoituksella, jonka määrä on kasvanut vuosittain vuodesta 2000 alkaen. Oamk oli paras ulkopuolisen tki-toiminnan rahoituksen saaja ammattikorkeakoulujen vertailussa vuonna 2013. Ulkopuolisen rahoituksen osuus on ollut viime vuosina 10–13 % Oamkin koko budjetista. Oamkin oman rahoituksen osuus on ollut noin kolmasosa tki-toiminnan menoista. Ulkopuolisesta rahoituksesta noin puolet on Euroopan unionin rakennerahasto-ohjelmien rahoitusta. Tki-toiminta toteutuu siis pääosin ulkopuolisella rahoituksella ja on varsin kustannustehokasta. Jatkossa rahoituspohjaa tulee laajentaa muun muassa EU:n tutkimusohjelmiin. Ulkopuolisen tki-rahoituksen kasvattaminen on jatkossa eräs mahdollisuus kompensoida kiristyneen taloudellisen tilanteen aiheuttamia menetyksiä.

Tki-toiminta on tuottanut opetuksen kehittämisen lisäksi opiskelijoille opintopisteitä, lukuisia yrittäjyyttä edistäviä kehitysprojekteja, uusia yrityksiä ja useita yhteisiä työelämän ja tutkimuslaitosten kanssa toteutettavia yhteistyöhankkeita ja oppimiympäristöjä, kuten Business Kitchen.

Tki-toiminta tarvitsee jatkossakin selkeän tki-toiminnan organisaation, jossa vastuiden jaossa opettajien, erityisesti yliopettajien, tki-toimintaosaaminen näkyy kirkkaana. Tämä edellyttää henkilöstön jatkuvaa tki-toimintaan pätevöitymismahdollisuuksia. Ylempi ammattikorkeakoulututkintokoulutus (master-tutkintokoulutus) toimii parhaimmillaan Oamkin tki-toiminnan ytimenä ja veturina.

Tässä artikkelissa kuvaan ammattikorkeakoulun tki-toimintaa ja sen rahoituksen perusteita, tki-toiminnan sekä opetuksen yhteensovittamista, Oamkin tki-toiminnan ulkopuolisen rahoituksen nykytilannetta ja ohjeita hankerahoitushakemuksen kirjoittamiseen. Lopuksi esitetään tki-toiminnan lähiajan kehittämisen painopisteitä.

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu, Oamk

Aikamääre: Julkaistu 2015-12-11

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2015102315034>

Kieli: suomi

Suhde: <http://urn.fi/URN:ISSN:1798-2022>, ePooki - Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut

Oikeudet: Julkaisu on tekijänoikeussäännösten alainen. Teosta voi lukea ja tulostaa henkilökohtaista käyttöä varten. Käyttö kaupallisiin tarkoituksiin on kielletty.

Näin viittaat tähän julkaisuun

Isohanni, I. 2015. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta murroksessa. Teoksessa L. Kiviniemi, K. Koivisto & K. Koivunen (toim.) Yhteistyössä koulutusta, työelämää ja aluetta kehittämässä. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 29. Hakupäivä 10.12.2015. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2015102315034>.

Korkeatasoisen opetuksen edellytyksenä on laadukas tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta. Oulun ammattikorkeakoulussa nämä on pyritty integroimaan toisiinsa muun muassa master-tutkintojen kautta. Avainasemassa ovat osaavat ja motivoituneet opettajat sekä tehokkaat paikalliset, valtakunnalliset ja kansainväliset verkostot. Tulevaisuudessa on pyrittävä myös entistä strategisempaan hankevalmisteluun ulkopuolisen rahoituksen hankkimiseksi sekä myös julkaisujen määrän kasvattamiseen.

Startup Crawl vol. 4-tapahtuma Business Kitchenillä. Kuva: Ville Pohjonen

Tiivistelmä

Tutkimus-, kehitys ja innovaatiotoiminnan (tki-toiminta) tehtävänä on kehittää erityisesti ammattikorkeakoulun opetusta, jotta se vastaa alueen muuttuvia osaamistarpeita ja osaltaan uudistaa alueen elinkeinorakennetta. Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) tutkimustyö on pääosin työelämän tarpeista lähtevää tki-toimintaa, jota tehdään muun muassa hanketoiminnan yhteydessä. Tämän artikkelin tarkoituksena on tarkastella tki-toiminnan nykytilaa ja lähiajan kehittämistä.

Tki-toimintaa rahoitetaan Oamkin oman rahoituksen lisäksi ulkopuolisella rahoituksella, jonka määrä on kasvanut vuosittain vuodesta 2000 alkaen. Oamk oli paras ulkopuolisen tki-toiminnan rahoituksen saaja ammattikorkeakoulujen vertailussa vuonna 2013. Ulkopuolisen rahoituksen osuus on ollut viime vuosina 10–13 % Oamkin koko budjetista. Oamkin oman rahoituksen osuus on ollut noin kolmasosa tki-toiminnan menoista. Ulkopuolisesta rahoituksesta noin puolet on Euroopan unionin rakennerahasto-ohjelmien rahoitusta. Tki-toiminta toteutuu siis pääosin ulkopuolisella rahoituksella ja on varsin kustannustehokasta. Jatkossa rahoituspohjaa tulee laajentaa muun muassa EU:n tutkimusohjelmiin. Ulkopuolisen tki-rahoituksen kasvattaminen on jatkossa eräs mahdollisuus kompensoida kiristyneen taloudellisen tilanteen aiheuttamia menetyksiä.

Tki-toiminta on tuottanut opetuksen kehittämisen lisäksi opiskelijoille opintopisteitä, lukuisia yrittäjyyttä edistäviä kehitysprojekteja, uusia yrityksiä ja useita yhteisiä työelämän ja tutkimuslaitosten kanssa toteutettavia yhteistyöhankkeita ja oppimiympäristöjä, kuten Business Kitchen.

Ylempi ammattikorkeakoulututkintokoulutus (master-tutkintokoulutus) toimii parhaimmillaan Oamkin tki-toiminnan ytimenä ja veturina.

Tki-toiminta tarvitsee jatkossakin selkeän tki-toiminnan organisaation, jossa vastuiden jaossa opettajien, erityisesti yliopettajien, tki-toimintaosaaminen näkyy kirkkaana. Tämä edellyttää henkilöstön jatkuvaa tki-toimintaan pätevöitymismahdollisuuksia. Ylempi ammattikorkeakoulututkintokoulutus (master-tutkintokoulutus) toimii parhaimmillaan Oamkin tki-toiminnan ytimenä ja veturina.

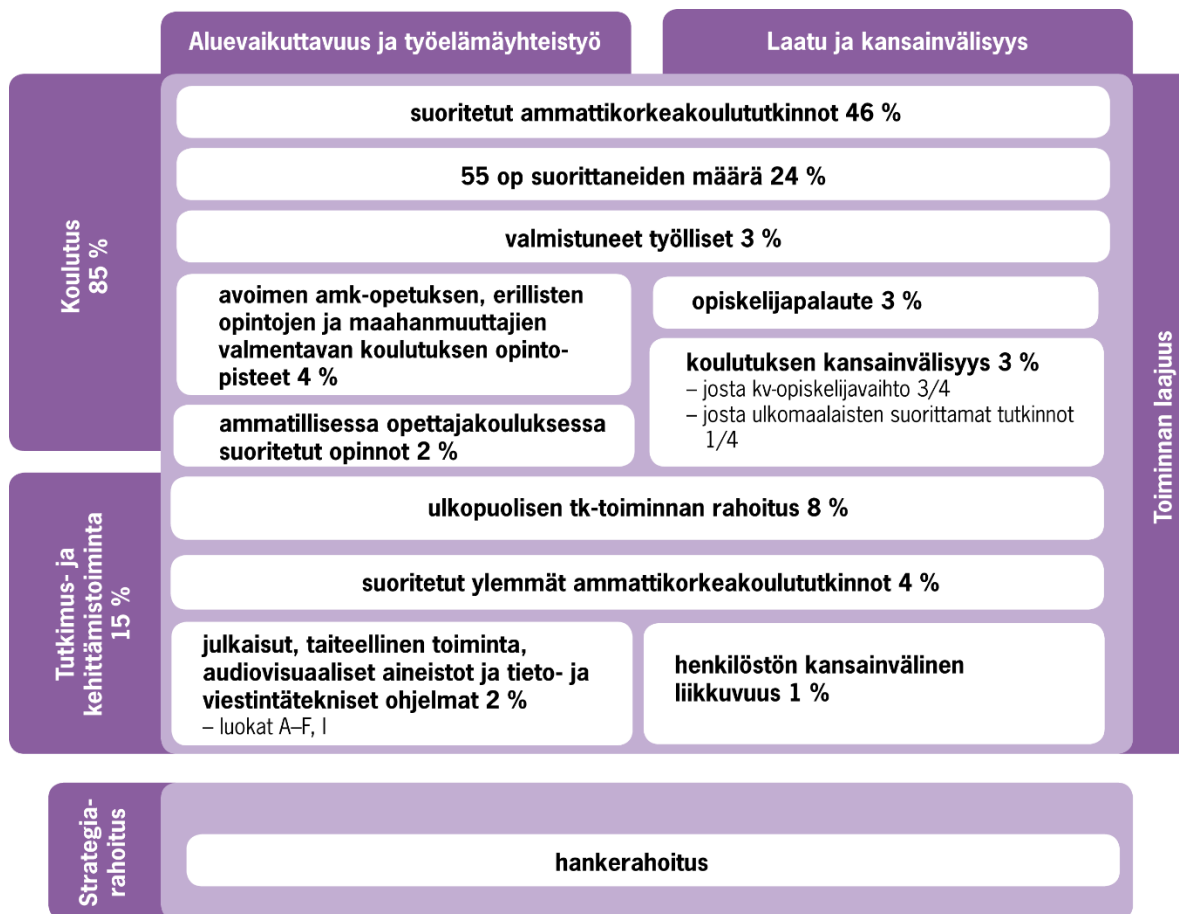
Tässä artikkelissa kuvaan ammattikorkeakoulun tki-toimintaa ja sen rahoituksen perusteita, tki-toiminnan sekä opetuksen yhteensovittamista, Oamkin tki-toiminnan ulkopuolisen rahoituksen nykytilannetta ja ohjeita hankerahoitushakemuksen kirjoittamiseen. Lopuksi esitetään tki-toiminnan lähiajan kehittämisen painopisteitä.

Ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta ja sen rahoitus

Ammattikorkeakoulun perustehtävänä on antaa korkeakouluopetusta, joka perustuu työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin. Tavoitteena ovat ammatilliset asiantuntijatehtävät. Lisäksi tulee tukea opiskelijan ammatillista kasvua. Toisena tehtävänä on harjoittaa soveltavaa tutkimustoimintaa, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä taiteellista toimintaa, joka palvelee opetusta sekä työelämää ja edistää aluekehitystä ja uudistaa alueen elinkeinorakennetta. [\[1\]](#)

Ammattikorkeakoulujen talous on kiristynyt viime vuosina edelleen. Ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli on uudistunut tuloksellisuuteen perustuvaksi. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä rahoitus ammattikorkeakouluille koostuu perusrahoituksesta, hanke- ja tuloksellisuusrahoituksesta sekä ammattikorkeakoulujen yhteisten menojen rahoituksesta. Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakouluille myös tuloksellisuusrahoitusta. Tavoitteena on kannustaa ammattikorkeakouluja tehokkaaseen ja taloudelliseen toimintaan sekä laadun ja vaikuttavuuden parantamiseen. Ammattikorkeakoulun rahoitusperusteiden määrä on lisääntynyt ja todennäköinen vuotuinen vaihtelu tekevät rahoituksesta aiempaa vaikeammin ennakoitavaa. Lisäksi hallitus on samaan aikaan linjannut ammattikorkeakouluille säästötavoitteita.

Ammattikorkeakoulujen rahoituksessa on uutta tutkimus-, kehittämistoiminnan rahoitus, mikä on 15 % rahoituksesta (kuvio 1). Se sisältää tki-toiminnan ulkopuolisen rahoituksen (8 %), suoritettut ammattikorkeakoulututkinnot (4 %), julkaisut, taiteellinen toiminta, audiovisuaaliset aineistot ja tieto- ja viestintätekniset ohjelmat (2 %) sekä henkilöstön kansainvälinen liikkuvuus (1 %). Vastaavasti tutkimuksen osuus yliopistojen rahoituksessa on 34 %. Korkeakoulusektorien erilaiset tehtävät näkyvät rahoituksessa siinä, että ammattikorkeakouluissa koulutuksen osuus on 85 % ja yliopistoissa 41 %. On huomioitava kuitenkin, että molempien korkeakoulujen opetuksen tulee perustua tutkimukseen.

KUVIO 1. Ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli. Uutta rahoitusmallissa on tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitus 15 % [\[1\]](#)

Muiden tulojen lisääminen jatkossa erityisesti tutkimus-, kehitystoimintaan on eräs mahdollisuus osittain kompensoida menetyksiä. Kuitenkin myös muun rahoituksen saantimahdollisuudet ovat vaikeutuneet, koska muun muassa Tekesin rahoitus on ollut huomattavien budjettisupistusten kohteena. Täydentävän rahoituksen hankkiminen on vaativaa työtä, joka edellyttää korkeatasoista osaamista rahoitushakemusten kirjoittamisessa. Siihen paneudutaan artikkelin luvussa "Ohjeita hankerahoitushakemuksen valmisteluun".

Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä opetuksen yhteensovittaminen

Oamkin hanketoiminta on soveltavaa tutkimustoimintaa, sekä myös kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä taiteellista toimintaa. Opiskelijoiden osallistuminen erityisesti elinkeinoelämän kanssa tehtäviin yhteistyöhankkeisiin pyritään mahdollistamaan maksimaalisesti. Hanketoimintaa toteutetaan sekä Oamkin perusrahoituksen lisäksi ulkopuolelta hankitulla rahoituksella.

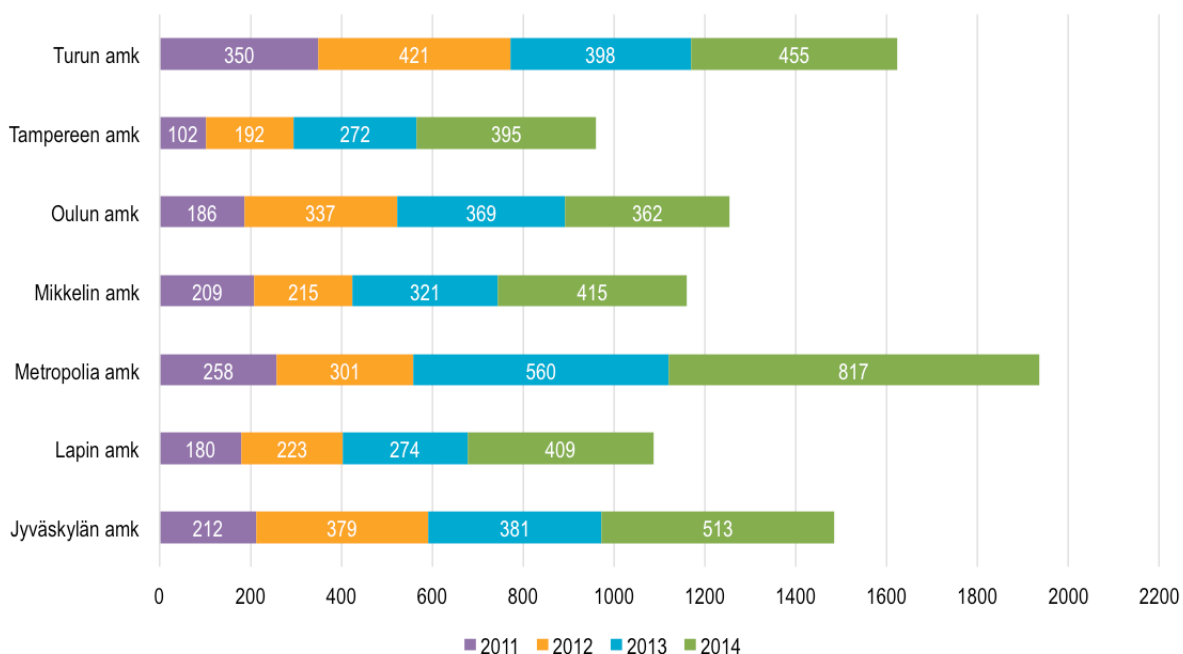
Oamk on menestynyt hyvin 25 ammattikorkeakoulun vertailussa, kun verrataan tuotettuja tki-opintopisteiden määriä.

Tki-opintopisteet ovat kasvaneet Oamkissa vuodesta 2006 alkaen. Oamk on menestynyt hyvin 25 ammattikorkeakoulun vertailussa, kun verrataan tuotettuja tki-opintopisteiden määriä. Oamk oli [vuonna 2013](#)

neljän ja vuonna 2014 kuuden parhaan ammattikorkeakoulun joukossa. Tämä on edistänyt luonnollisesti omalta osaltaan myös opiskelijoiden sitoutumista opiskeluun ja siten myös tutkintomäärän kasvua.

Opetuksen ja tki-toiminnan integrointia edistettiin ylemmän ammattikorkeakoulututkintokoulutuksen eli maisteritasoisen master-koulutuksen kehittämisprojektissa vuosina 2012–2014. Opiskelijoiden opinnäytetyöt toteutettiin Oamkin strategisissa hankkeissa. Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen määrä kasvoikin vuonna 2013 selvästi. Niitä suoritettiin vuonna 2013 yhteensä 111 eli kaksi kertaa enemmän kuin vuonna 2012. Ylemmän ammattikorkeakoulututkintokoulutuksen opettajien työaikasuunnitelmiin sisällytettiin työaikaresurssia, jota käytettiin tki-toimintaan pätevytykseen. Syksyllä 2013 aloitettu ylempien amk-tutkintokoulutuksen opettajien koulutus toimi tässä yhtenä pilottina. Koulutus toteutui osana normaalia opetuksen kehittämistyötä.

Oamkin korkeakouluna tulee edistää tki-toiminnan tulosten avointa saatavuutta. Julkaisujen yhtenä tavoitteena on Oamkin tki-toiminnan tunnettavuuden lisääminen. Parhaimmillaan julkaisu toiminta on luonteva osa opetustoimintaa. Ammattikorkeakoululainkin mukaan opetuksen tulee perustua tutkimukseen. Lisäksi julkaisujen määrä vaikuttaa rahoitukseen, koska se on yksi ammattikorkeakoulun tuloksellisuusmittareista. Oamkin julkaisujen määrä kasvoi vuodesta 2002 alkaen. Vuonna 2012 julkaisujen määrässä Oamk oli kolmas (340), vuonna 2013 neljäs (364) ja vuonna 2014 seitsemäs (364) ammattikorkeakouluvertailussa (kuvi 2). Oamkin tippuminen julkaisujen määrässä johtunee osaksi siitä, että muutamat ammattikorkeakoulut ovat yhdistyneet. Ja lisäksi monet ammattikorkeakoulut ovat panostaneet julkaisu toimintaan aikaisempaa enemmän.

KUVIO 2. Ammattikorkeakoulujen julkaisut 2012–2014. Oamkin julkaisujen määrä ei ole viimeisen kolmen vuoden aikana kasvanut samassa suhteessa kuin muiden ammattikorkeakoulujen julkaisujen määrä ^[2]

Koska koulutuksen tulee tuottaa alueelle uudenlaisia osaamista ja osaltaan uudistaa alueen elinkeinorakennetta, niin Oamkin tutkimus- ja kehittämistoiminnassa on reagoitu Oulun seudun voimakkaaseen rakennemuutokseen jo noin kymmenen vuoden ajan. On panostettu erityisesti yrittäjyyttä ja uutta liiketoimintaa edistävään koulutus- ja tki-toimintaan. Siinä keskeistä on Oulun innovaatioallianssityö (OIA). Oamk toimii OIA:ssa valituilla alueilla (kuvi 3). läheisessä yhteistyössä muun muassa Oulun yliopiston, VTT:n ja Oulun kaupungin kanssa.

KUVIO 3. Oulun seudun voimakas rakennemuutos on vaikuttanut Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan painoalojen ja kehittämiskohteiden valintoihin

[Business Kitchen](#) on hyvä esimerkki OIA:n onnistuneesta toiminnasta. Se on Oamkin ja Oulun yliopiston yhteinen kasvuyrittäjyyskeskus, joka edistää yrittäjyyttä ja tuo ammattikorkeakoulun ja yliopiston resurssit alueen yritysten saataville. Se tarjoaa muun muassa seuraavia palveluita uuden liiketoiminnan kehittäjille sekä kasvuun tähtääville yrityksille:

- [yrityshautomo](#),
- [Oulu Game Lab](#),
- [Demola Oulu](#),
- [OuluES](#),
- [RIPA työelämäpalvelut](#) ja
- [Oamkin liiketalouden tutkinto-ohjelma, yrittäjyysakatemia \(210 op\)](#).

Lisäksi Business Kitchenissä kehitetään myös korkeakoulujen yhteistä yrityskiihdyttämömallia ja tarjotaan kasvuyrityksen kansainvälistymispalveluita. Myös [Uusyrittäjäkeskus Oulun](#) palveluita on saatavilla.

Business Kitchen on opiskelijoille uudenlainen oppimisympäristö, jossa on mahdollisuus toimia yhdessä yritysten ja muiden yrittäjyyden asiantuntijoiden kanssa. Toiminnan tuloksena on vuonna 2014 syntynyt muun muassa:

- Uusia yrityksiä 19 kpl yrityshautomon ja Oulu Game Labin tuloksena.
- Noin 4500 opintopistettä Demola Oulussa, Oulu Game Labissa ja yrityshautomossa.
- Ulkopuolisia toimeksiantoja noin 40 kpl Game Labissa. Niistä on kehitetty 10 demoa ja kuusi on päätyttyä julkaistaviksi peleiksi.
- Koordinoituja palvelupyynnöitä noin 350 kpl Ripa-palveluissa. Toiminta alkoi vuonna 2013. Ripa-töelämäpalvelut välittävät muun muassa harjoittelijoita, opinnäytteiden tekijöitä, asiantuntijapalveluja, opiskelijaprojekteja, täydennyskoulutusta sekä Oamkin tila- ja laboratoriapalveluja. Uudenlainen työelämälähtöinen koulutuskonsepti (LAB-malli). Ensimmäisessä vaiheessa konseptia on sovellettu pelialalle. Oulu Game Lab -toiminnan tuloksena on syntynyt kahden toimintavuoden aikana kymmenen uutta yritystä, minkä lisäksi toiminnassa on jalostettu useita uusia liiketoimintaa synnyttäviä ideoita.

Oamk on OIA-toimijana syventänyt kansainvälistä osaamistaan sekä opetus- että hanketoiminnassa ja kaksoistutkintojen rakentamisessa. Oulun innovaatioallianssi -yhteistyö on edistynyt hyvin, mutta toiminnalta voi odottaa vielä suurempaa hyötyä OIA-toimijoille sekä elinkeino- ja työelämälle. Yritysten mukanaoloa yhteistyössä tulee lisätä entisestään.

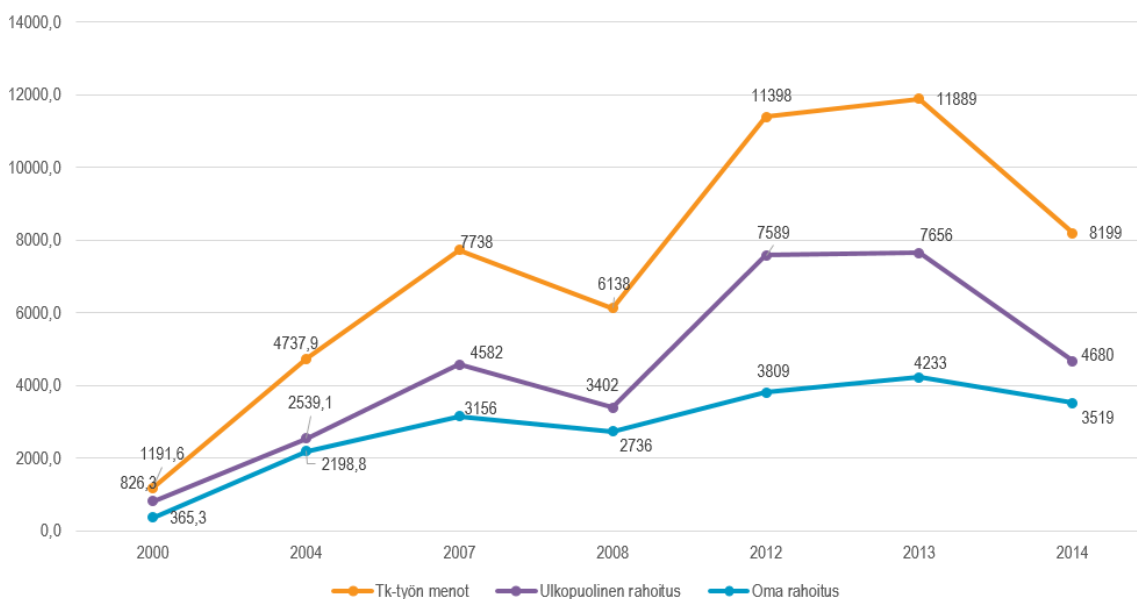

Oamk on OIA-toimijana syventänyt kansainvälistä osaamistaan sekä opetus- että hanketoiminnassa ja kaksoistutkintojen rakentamisessa.

Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan ulkopuolinen rahoitus vuosina 2002–2014

Tutkimus- ja kehitystoimintaa rahoitetaan Oamkin oman rahoituksen lisäksi ulkopuolisella rahoituksella, jonka määrä on kasvanut vuodesta 2000 alkaen. Oamk oli paras ulkopuolisen tki-toiminnan rahoituksen (7,658 miljoonaa) saaja ammattikorkeakoulujen vertailussa vuonna 2013. Ulkopuolisen rahoituksen osuus on ollut viime vuosina 10–13 % Oamkin koko budjetista.

Ulkopuolisesta rahoituksesta noin puolet on Euroopan unionin rakennerahasto-ohjelmien rahoitusta ja vain pienissä määrin Suomen Akatemialta ja Tekesiltä. Oamkin oman rahoituksen osuus on ollut noin kolmas osa tki-toiminnan menoista. Rahoituksen notkahdus tapahtui EU-rahoituskauden vaihtuessa vuosina 2008 ja 2014 (kuvio 4). Tki-toiminta toteutuu siis pääosin ulkopuolisella rahoituksella ja on varsin kustannustehokasta.

Kuvio 4. Jatkossa rahoituspohjaa tulee laajentaa muun muassa EU:n tutkimusohjelmiin. Ulkopuolisen tki-rahoituksen kasvattaminen on jatkossa on eräs mahdollisuus kompensoida kiristyneen taloudellisen tilanteen aiheuttamia menetyksiä.

Ohjeita hankerahoitushakemuksen valmisteluun

Ammattikorkeakoulun taloudellisen tilanteen merkittävä kiristyminen on kasvattanut ulkopuolisten tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintarahojen hakupainetta. Lisäksi samanaikaisesti rahoituksen hakijoiden kesken kilpailu on lisääntynyt. Näin ollen on tarpeellista pohtia, miten Oamkissa voitaisiin parantaa rahoitushakemusten valmistelua ja toteutusta. Hyvätkin tutkimus- ja kehittämishankkeet voivat kaatua rahoituksen puutteeseen tai huonoon hakemukseen. Tällöin hakija (käytännössä hakijatiimi) saattaa helposti pettyä ja unohtaa koko hankkeensa ja luovuttaa.

Oamkissa on tehty hyviä tutkimus- ja kehitystoiminnan hankehakemuksia tähänkin mennessä. Tätä osoittavat hankitun ulkopuolisen rahoituksen määrä ja sen vuosittainen kasvu. Kuitenkin hankehakemusten valmisteluun

liittyvää osaamista tulee entisestään vahvistaa. Seuraavassa esitetään keskeisiä ja yleisiä hyvän hakemukseen liittyviä ominaisuuksia.

- **Huolellinen perehtyminen rahoittajan ohjeisiin** on keskeisin tehtävä hakuprosessin aluksi. Aluksi kannattaa tutustua tarkasti rahoittajan esittämiin tavoitteisiin, arviointiprosessiin ja mahdollisiin arvioijien intresseihin. Rohkeasti kannattaa kysyä neuvoja rahoittajan yhdyshenkilöltä, vaikka hänen tulostavoitteenaan onkin saada lukuisia hakijoita. Eli hän tuskin kehottaa luopumaan hakemuksesta. Rahoittaja on kiinnostunut hankkeen väli- ja lopputuotoksista sekä niiden suhteesta käytettyyn aikaan ja rahaan, kuten uudesta tiedosta, uusista käytännöistä, kasvaneesta osaamisesta sekä saavutettavista tutkimuksista.
- **Varaa aikaa ja osaajia hankesuunnitelman valmisteluun.** Hyvässä hakemuksessa nousee esille laaja ja syvä perehtyneisyys tutkimusideaan. Hakemuksen juoni ja pääsisältö esitetään loogisesti ja perustellusti. Ei tarvitse olla liian vaatimaton tai käyttää turhia ylisanoja. Viime hetkellä hutiloiden kirjoitettu hakemus johtaa harvoin tulokseen.
- **Mitä tarkoitusta varten rahaa haetaan?** Hankkeen toteuttaminen edellyttää toimivaa organisaatiota. Rahoitusta kannattaa hakea asiantuntijoiden ja tutkijoiden virkavapauteen, jonka aikana voi osallistua hankkeen toteuttamiseen. Myös muun työvoiman kulut sekä normaalit toimintakulut ja -tarpeet on hyvä tuoda selvästi esille.
- **Miten vakuutat arvioijat suunnitelman uskottavuudesta?** Kirjoita hakemukseen selkeästi hankkeeseen osallistujien aikaisemmat saavutukset. Niiden avulla voi arvioida hankesuunnitelman tavoitteiden toteutumismahdollisuuksia. Onko hanketoimijoissa riittävästi tekijöitä ja osaajia? Mikä on työnjako? Mitä kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja on? Kirjoita tavoitteet riittävän konkreettisesti, selvästi mitattaviksi. Mitä uutta tietoa, osaamista tai uusia käytänteitä hanke tuottaa? Hakemuksella tulee olla johdonmukainen rakenne ja selkeä esitystapa.
- **Oma osuus.** Usein hakemus kirjoitetaan työryhmässä. Tällöin hakijan (hakijoiden) kannattaa kuvata oma osuutensa ja tutkimus- ja kehittämisintressinsä hakemuksen kohteesta. Vahva työryhmä on sinänsä merkittävä etu hakijalle, kunhan hakijan ja kunkin työryhmän jäsenen oma rooli on kirjoitettu selkeästi.
- **Miten suhtaudun palautteeseen?** Arvioijat arvioivat hankkeen, hakijan, tutkimus- ja kehittämisryhmän ja hakemuksen laatua ja uskottavuutta. Arvioijat lukevat lukuisia hakemuksia yleensä kiireessä. Huolellisesti valmistellut uskottavat hakemukset erottuvat heikoista nopeasti ja jo tiivistelmästä. Jos niin ei tapahdu, hakemus siirretään jo alkuvaiheessa hylättyjen joukkoon. Etenkin jos arvioijat ovat hankerahoitushakemuksen alan syvällisiä asiantuntijoita, tulee aiemman kirjallisuuden ja tutkimuksen nykytilan sekä menetelmien olla oikein. Usein arvioijat ovat toisen alan asiantuntijoita. Silloin he kiinnittävät huomiota hakemuksen yleisiin ansioihin sekä hankkeen yleiseen merkitykseen. Heille täytyy kertoa selkeästi aiheen nykytila ja kehitystarpeet sekä hankkeen uutuusarvo ja tärkeys.
- **Mitä hyötyä hakemuksen kirjoittamisesta tulee?** Hakematta ei saa rahaa. Keskinäisenkin hakemus kypsyttää hakijan ajattelua ja tutkimussuunnitelmaa, vaikka ei toisi rahaa. Huonoa hakemustakaan ei kannata heti hylätä.
- **Hyväkin hanke voi jäädä rahoittamatta.** Erityisen tärkeää on pyytää kaikki mahdollinen palaute hylätystä hakemuksesta. Tosin sellaisen laatiminen on työlästä ja vastuullista, jonka takia sellaista ei usein saa ainakaan virallisesti. Olisi tärkeää keskustella työryhmän sisällä palautteesta ja pohtia miksi rahoitusta ei tullut. Hylkäys voi olla merkki huonosta hankesuunnitelmasta tai hakemuksesta. Paranneltu suunnitelma tai hakemus voi johtaa rahoitukseen seuraavilla hakukierroksilla. Hylätyn hakemuksen analysointi parhaimmillaan voi johtaa terveeseen itsekriittisyyteen sekä tutkimussuunnitelman oleelliseen parantamiseen. Monen erinomaisenkin hankkeen hakuhistoriaan kuuluu useampi hakukierros. Tällöin prosessista on otettu opiksi ja päästy kypsyttelyn jälkeen tulokseen.

Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan lähiajan painopistealueita

Tki-toiminnan onnistuminen on korkeatasoisen opetuksen edellytys.

Oamkin tki-toiminnan onnistuminen on korkeatasoisen opetuksen edellytys. Oamkin toimintaympäristö asettaa tavoitteet koulutukselle ja myös tki-toiminnalle. Oamk on päivittänyt painoalojen ja kehittämiskohteiden valinnoillaan koulutustoiminnan linjaukset vastaamaan toimintaympäristön tarpeita. Oamk pyrkii profiloitumaan entistä voimakkaammin monialaisuutta, alueen vahvaa tieto- ja viestintäteknologiaosaamista hyödyntävänä osaajana sekä alueen innovaatiotoiminnan aktiivisena kehittäjänä. Organisaatiomuutokset ja kiristynyt taloudellinen tilanne tuo merkittäviä haasteita tki-toiminnalle. Seuraavassa näiden linjausten toteutumisen onnistumiseen liittyviä muutamia kysymyksiä, jotka odottavat aukikirjoittamista:

- Miten Oamk varmistaa **tki-toiminnan integroitumisen opetukseen**? Mitä tarkoittaa käytännössä se, että ammattikorkeakoululain mukaan korkeakouluopetuksen tulee perustua tutkimukseen? Millä tavalla Oamkissa ymmärretään tki-työ, siinä erityisesti tutkimus- ja kehitystyö? Onko käytössä Oamkin tki-työn määritelmää, josta henkilöt johdossa ja muu eri koulutusalojen henkilöstö ovat keskustelleet ja sopineet?
- Onko hyödynnetty maksimaalisesti **tki-työn ja -vastuiden jaossa opettajien osaaminen ja tki-työhön motivoituminen**? Kaikki opettajat eivät halua tehdä tki-työtä. Osa opettajista kokee omakseen opetuksen, mikä on hyväksyttävää ja arvokasta. Kehittämistyö edellyttää kuitenkin tutkimuksellisia valmiuksia ja halua tehdä tutkimus- ja kehitystyötä. Ammattikorkeakoulun yliopettajalta vaaditaan soveltuva jatkotutkintona suoritettu lisensiaatin tai tohtorin tutkinto ja lehtorilta soveltuva ylempi korkeakoulututkinto. ^[3] Työnjaossa tulisi huomioida nykyistä enemmän opettajien kelpoisuusvaatimuksen mukaiset tehtävät, jottei osaaminen valuisi hukkaan.
- Onko selvitetty millaisia **paikallisia, valtakunnallisia ja kansainvälisiä verkostoja** Oamkin opettajilla ja tutkijoilla on? Ovatko verkostot tehokkaita ja tuloksiin pyrkiviä? Millaisia verkostoja puuttuu? Aktiivinen verkostotyöskentely on välttämätön edellytys menestykselle tki-työlle.
- Tki-toiminnan **rahoitus kiristyy entisestään**. Miten varmistetaan esimerkiksi uusien hankkeiden rahoituksen hankkiminen? Oamkin hanketoiminta on jo vakiintunutta. Hankkeet ovat olleet aikaisempaa isompia, ja niitä on toteutettu jo myös Oamkin strategian mukaisesti monialaisesti. Kuitenkin jatkossa tulee pyrkiä vielä strategisempaan hankevalmisteluun ja pitkäjänteisempään tki-yhteistyöhön valittujen kumppaneiden kanssa. Joskin tulee olla valmius myös ketterään toimintaan. Vaikka kansainvälisiä hankkeita on valmisteltu kaikissa yksikössä, ne eivät ole näkyviä ammattikorkeakoulussa.
- Oamkin tki-toiminnan **julkaisujen määrän kehitys** on huolestuttavaa. Tki-toiminnan tulosten avoin saatavuus tulee mahdollistaa Oamkin näkyvyyden parantamiseksi ja opettajien osaamisen vahvistamiseksi. Lisäksi se on yksi ammattikorkeakoulun tuloksellisuusmittareista. Tarvitaan nopeasti keinoja julkaisujen määrän lisäämiseksi.
- Ylemmän ammattikorkeakoulututkintokoulutuksen, **master-tutkintokoulutuksen hyödyntäminen** tki-toiminnassa on ammattikorkeakoululle mahdollisuus pilotoida uusia ideoita ja toimia tki-toiminnan keskuksena.

Loppusanat

Tki-toiminta mahdollistaa korkeakouluopetuksen kehittämisen. Ulkopuolisen tki-rahoituksen kasvattaminen on jatkossa eräs mahdollisuus kompensoida kiristyneen taloudellisen tilanteen aiheuttamia menetyksiä. Yhä useamman tki-toimintaan motivoituneen, pätevöityneen ja ansioituneen opettajan tulee osallistua opetustoimintansa yhteydessä työelämän kanssa tehtäviin yhteisiin tutkimus- ja kehittämisprojekteihin.

Yliopettajien tki-osaamisen hyödyntäminen on tärkeää. Master-tutkintokoulutus on tki-toiminnan ydin ja voimavara opettajineen ja opiskelijoineen. Oamk tarvitsee selkeän tki-toiminnan organisaation, jonka tehtävänä on kehittää opetusta alueen uudenlaisia osaamistarpeita vastaavaksi ja osaltaan uudistaa alueen elinkeinorakennetta.

Lähteet

1. [△Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932, 4§. Hakupäivä 22.10.2015.](http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140932)
2. [△Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen. 2015. Hakupäivä 22.10.2015.](http://vipunen.fi/fi-fi)
3. [△Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014, 17 §. Hakupäivä 23.10.2015.](https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141129)

Kuvalähteet

1. [△KUVIO 1. Ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli. Teoksessa Opetus- ja kulttuuriministeriön www-sivut. 2014. AMK-uudistus 2011–2014. Hakupäivä 22.10.2015.](http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/ammattikorkeakoulu_uudistus/Liitteet/amk_rahoytusmallikuvio_2014.pdf)